

Vojtova terapie z pohledu rodičů a význam dětské sestry

Bc. Zuzana Tomanová

Bc. Hana Skulová

NO PMDV FN Brno

2011

Zátěžová situace u rodičů

Během těhotenství vzniká těsné spojení mezi matkou a dítětem.

Předčasný porod (nebo jiné komplikace u dítěte) u matky působí pocit:

- *smutku*
- *ztráty*
- *viny*

Tyto pocity mohou mít za následek:

- *nadměrnou ochranu dítěte*
- *odmítnutí Vojtovy terapie pro své dítě*

První navázání kontaktu mezi rodiči a terapeutkou

S prvním setkáním rodičů s terapeutkou jsou dány rozhodující impulsy pro vzájemnou důvěru. Vyměňují se nevědomé signály prostřednictvím řeči těla, hlasu.

V rozhovoru pro akceptování osoby činí:

- *řeč těla* 60% (výraz obličeje, mimika, držení těla a pohyb)
- *řeč* 33% (jak se mluví, zda je poloha hlasu příjemná, jasná formulace...)
- *skutečný obsah* 7%

Je rozhodující, zda rodiče a terapeutka k sobě naleznou cestu.

Dvě rozdílné role matky

Jsem matka?

*Nebo jsem
terapeutka?*

Předsudky okolí

Rodiče provádějící s dítětem Vojtovu terapii ve svém okolí narážejí na neporozumění a kritiku:

- bývají vystaveni argumentaci někdy plné předsudků
- rodičům je vyčítáno, že dítě týrají a působí mu psychické škody

Tyto argumentace zanechávají v rodičích:

- pochybnosti, zda jednají správně
- způsobují jim psychickou zátěž

Ošetrování dítěte od matky vyžaduje

- sílu
- přesvědčení a potenciál vydržet
- enormní organizační talent

Křik dítěte v terapii

Rodiče vnímají první křik po narození velmi pozitivně .

Pro mnohé rodiče je křik dítěte během Vojtovy terapie další *velkou zátěží*.

Kojenci s centrální koordinační poruchou se vyznačují křikem:

- pronikavým
- stísněným
- kňouravým
- monotónním

Spouštěčem pro křik může být pro dítě nový a především nezvyklý požadavek – namísto známých nekoordinovaných pohybů nastupují díky Vojtově terapii zpravidla koordinované hybné vzorce, které jsou dítěti zprvu neznámé.

Co usnadňuje pravidelnou aplikaci Vojtovy terapie?

- příjemné rituály při každodenní terapii
- zjištění, že dítě získá více než je dosažení terapeuticky stanoveného cíle
- výměna informací s terapeutkou

Motivace

motivace rodičů roste s úspěchem

úspěch odmění úsilí a námahu při terapii

úspěch je popudem pro další pokračování

Časté dotazy rodičů

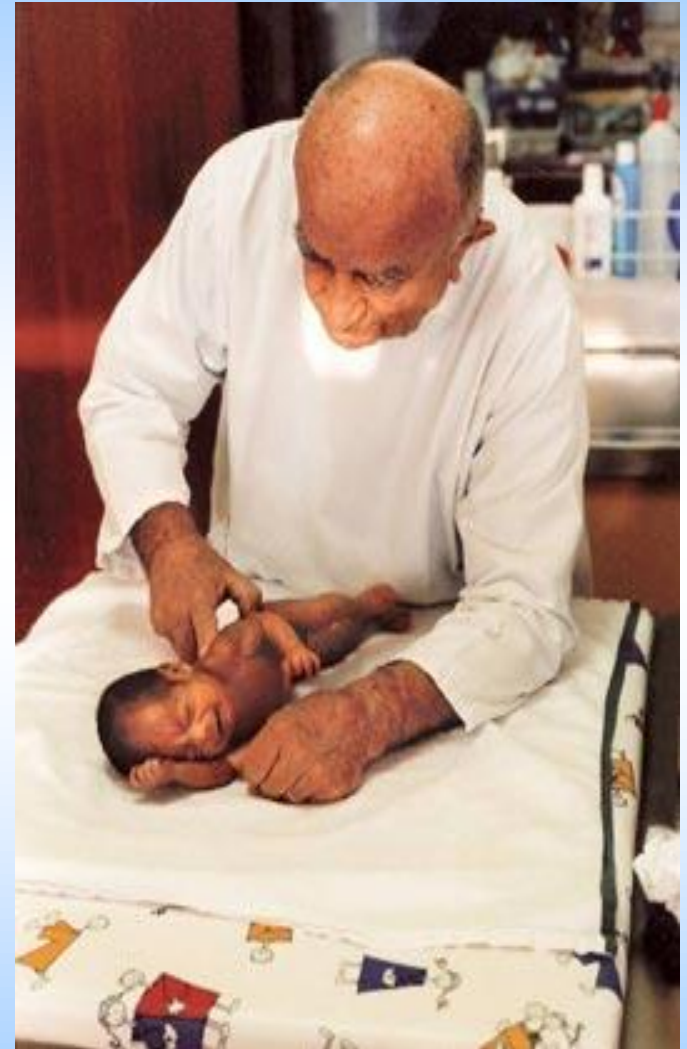
Proč se Vojtova terapie nazývá Vojtova?

Prof. MUDr. Václav Vojta (1917 – 2000)

- stal se konziliářem v léčebně pro zdravotně postižené v Železnici (Česká republika)
- vyučoval na Karlově Univerzitě
- emigroval do Spolkové republiky Německo, kde pracoval a prováděl výzkum
- vypracoval systematickou diagnostiku a terapii reflexní lokomocí
- založil „Mezinárodní Vojtovu společnost (IVG)“
- získal řadu mezinárodních ocenění

- Vojtova terapie – léčebná technika založená na principu reflexní lokomoce (reflexní pohyb vpřed)
- pohybové děje reflexní lokomoce:
  - stále stejné
  - nezávislé na vůli pacienta
  - lze je vyvolat kdykoliv
  - individuálně je přizpůsobit diagnóze, pohyblivosti pacienta, terapeutickému cíli

Proč je nutné zahájit Vojtovu terapii tak brzy?

- včasná diagnostika hybné poruchy
- okamžité zahájení rehabilitační léčby
- plasticita CNS je v ranném věku největší

Proč mám se svým dítětem cvičit čtyřikrát denně?

- dávkování je rozhodujícím faktorem pro stabilizaci centrálních spojení
- u kojence jsou nutná zpravidla 4 terapeutické jednotky denně
- odstupy mezi terapeutickými jednotkami by měly být nejméně 2 hodiny, optimální je odstup 3 ½ - 4 hodin
- v době bez terapie potřebuje mít dítě možnost volného pohybu, aby se terapeutický efekt mohl promítnout i do jeho spontánní motoriky

Proč je cvičení ráno nejobtížnější a proč je přes den stále snazší?

- první ranní cvičení je namáhavější než ta následující
- aktivace hybných vzorců se při pravidelném provádění terapie daří zpravidla snadněji a rychleji

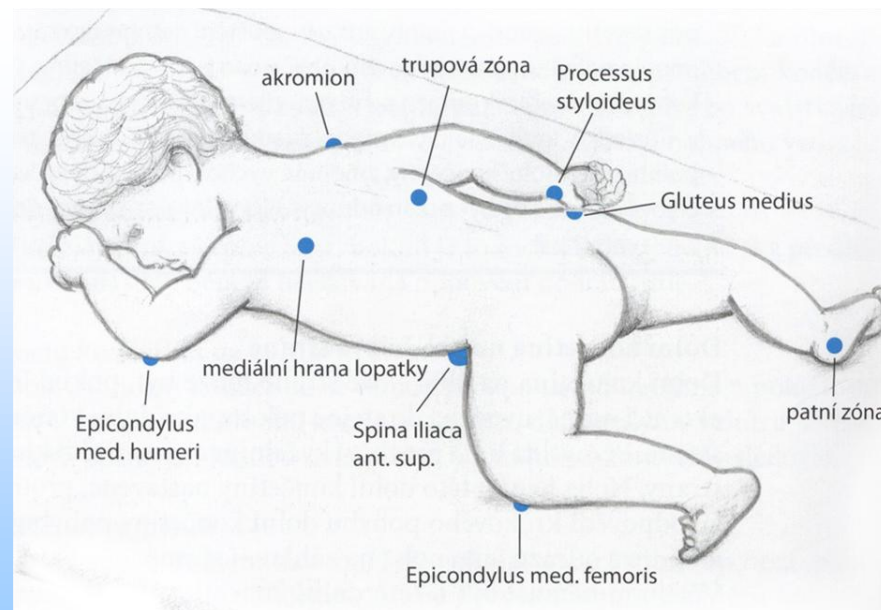
Proč nemám s dítětem cvičit přímo před uložením ke spánku?

Ošetřovanému dítěti by měla být ještě dána možnost, aby použilo ve svém spontánním pohybu přístup ke svým hybným programům, který byl umožněn terapií. Proto by měl být odstup asi jednu až dvě hodiny mezi poslední terapií a spánkem.

Jsou body, kterými se dítě stimuluje akupunkturními body?

- spoušťové zóny – citlivá stimulační místa na trupu, končetinách
- spoušťové zóny nejsou akupunkturní body

Bolí to mé dítě?

- spoušťový tlak probíhá v určité intenzitě a cíleným směrem
- nesmí vznikat bolest
- bolest je kontraindikovaná - blokuje přenos informací v centrálním nervovém systému

Drážděním spoušťových zón tlakem lze vybavit:

- vrozené reflexy
- aktivitu svalstva
- zapojení CNS

Mohu aktivovat i špatné pohyby?

Může se někdy stát, že se aktivují špatné pohyby, proto je pravidelná kontrola ošetřující fyzioterapeutkou důležitá.

Rodiče (matka) se takto učí odlišovat únikové mechanizmy od hybných odpovědí.

Má terapie negativní účinek na můj vztah s dítětem?

Naopak, rodiče říkají, že díky společné úloze (která je např. podporována příjemnými rituály jako písni nebo hrou, kterou znáte jen vy a Vaše dítě) vznikl velmi intenzivní a vřelý vztah.

Použitá literatura

Orth H.: Dítě ve Vojtově terapii, Koop 2009

Trojan S., Druga R.: Fyziologie a léčebná rehabilitace
motoriky člověka, Grada 2001

Václav V., Peters A.: Vojtův princip, Grada 2010

Děkuji rodičům, kteří souhlasili s pořízením a zveřejněním
fotografií.

Děkuji za pozornost

